

มอง
อนาคตไทย
■ สุวิทย์ สุวรรณสวัสดิ์
นายกวิศวกรรมสถาน
แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

กรุงเทพกับไฟไหม้ (อีกแล้ว)

หลังจากเกิดเหตุเพลิงไหม้ที่อาคารเมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ สาขาปิ่นเกล้า ในวันที่ 28 ก.ค. ทีมผู้เชี่ยวชาญของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (วสท.) จึงได้ลงพื้นที่พร้อมด้วยผู้บริหาร กทม. และกรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อสำรวจความเสียหายของโครงสร้าง รวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุ ตั้งใจเพื่อนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของอาคารในประเทศไทย

2-3 ปีที่ผ่านมา มีเหตุเพลิงไหม้อาคารในหลายพื้นที่ของ กทม. เช่น อาคารสำนักงานใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์ อาคารสูงพักอาศัยบริเวณ ถนนนราธิวาสราชนครินทร์ และอาคารอื่นๆ ที่เสียหายรุนแรงจนถึงมีผู้เสียชีวิตบ้าง ไม่รุนแรงบ้าง

สิ่งหนึ่งที่สังเกตได้ชัดเจน คือ มักจะเกิดขึ้นกับอาคารที่ก่อสร้างมานานกว่า 20 ปี อาคารเหล่านี้มีอยู่จำนวนหลายหมื่นอาคาร ตั้งแต่อาคารพักอาศัย อาคารขนาดใหญ่ จนถึงอาคารสาธารณะ ถึงแม้สภาพภายนอกและภายในยังคงดูปกติใช้งานได้ดี แต่สิ่งปลูกสร้างก็เหมือนกับคน ยิ่งอายุมาก แม้อาจดูแข็งแรงก็ยังมีความเสี่ยงเรื่องสุขภาพตามอายุที่เพิ่มขึ้น จึงถึงเวลาที่ กทม. และรัฐต้องกลับมาทบทวนวิธีการดูแลและป้องกันไฟไหม้ของอาคารเก่าในกรุงเทพฯ แม้คงยากที่จะตรวจสอบอย่างละเอียดและทั่วถึง

นอกจากนี้ การก่อสร้างอาคารทุกประเภทจะต้องถูกต้องตามกฎหมายภายใต้ พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งมีการปรับปรุงมาอย่างต่อเนื่องจนถึงฉบับที่ 5 ปี พ.ศ. 2558 ต้องถือว่ากฎหมายควบคุมอาคารของไทยค่อนข้างดี มีความทันสมัย ไม่ได้ล้าหลังอย่างที่ถูกวิจารณ์ เพราะดูแลครอบคลุมตั้งแต่การออกแบบ การขออนุญาต และการก่อสร้าง แต่คำถามคือทำไมกฎหมายควบคุมที่วาดีแล้วนั้นยังมีเหตุเพลิงไหม้เกิดขึ้นอยู่เสมอๆ แสดงว่าการออกกฎหมายควบคุมอาคารอย่างเดียวคงยังไม่เพียงพอที่จะการันตีว่า สิ่งปลูกสร้างโดยเฉพาะอาคารสาธารณะจะปลอดภัย 100%

ไฟไหม้ห้างสรรพสินค้าเมเจอร์ ปิ่นเกล้า

อาคารสำนักงานใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์ อาคารสูงพักอาศัยบริเวณ ถนนนราธิวาสราชนครินทร์ และอาคารอื่นๆ ที่เสียหายรุนแรงจนถึงมีผู้เสียชีวิตบ้าง ไม่รุนแรงบ้าง

สิ่งหนึ่งที่สังเกตได้ชัดเจน คือ มักจะเกิดขึ้นกับอาคารที่ก่อสร้างมานานกว่า 20 ปี อาคาร

ยังปัจจุบันเป็นยุคของเมืองสมัยใหม่ที่เติบโตเร็วมาก กทม.ก็มีการเปลี่ยนผ่านจากที่เป็นเมืองหลวงที่ไม่หนาแน่นมาก อาคารที่ก่อสร้างในอดีตก็ไม่ได้ซับซ้อน กลายมาเป็นเมืองที่หนาแน่น เป็นยุคของอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่ คนกรุงเทพฯ อยู่คอนโดมากกว่าบ้านเดี่ยว ห้างสรรพสินค้าใหม่เกิดขึ้นมากกว่าเมื่อ 20 ปีที่แล้วหลายเท่าและใหญ่กว่าเดิมมาก ทั้งเปลี่ยนจากอาคารโรงพยาบาลเดี่ยว มาเป็นคอมเพล็กซ์ที่มีโรงพยาบาลเป็นสิบโรงในห้างสรรพสินค้า รวมทั้งอาคารสาธารณะขนาดใหญ่อื่นๆ ที่เกิดขึ้นใหม่อีกมากมาย อาคารที่เกิดขึ้นอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายใหม่ที่ทันสมัย จึงค่อนข้างมั่นใจในเรื่องความปลอดภัย แต่ที่ไม่ได้ควบคุมคือ อาคารเก่าที่ได้สร้างไปนานแล้วก่อนกฎหมายบังคับใช้ แต่ปรับปรุง ต่อเติม เพื่อใช้งานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน กทม.จึงต้องหาวิธีอื่นนอกเหนือจากกฎหมายที่มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

อาจสามารถดำเนินการได้โดย 1.มาตรการทางกฎหมาย ซึ่งทั้ง วสท. และ กทม. จะร่วมกันพัฒนามาตรฐานใหม่ เพื่อดูแลความปลอดภัยของอาคารเก่า ให้ครอบคลุมถึงเรื่องรายละเอียดการปรับปรุง ต่อเติม และการใช้งาน และ 2.มาตรการให้ความช่วยเหลือเจ้าของอาคารเก่าทางด้านวิศวกรรม เช่น การตรวจสอบโครงสร้าง การป้องกันเพลิงไหม้ การหนีไฟ และระบบไฟฟ้า เรื่องนี้ต้องใช้คนเป็นจำนวนมาก จำเป็นต้องขอความร่วมมือกับคณะวิศวฯ ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ เพื่อเป็นอาสาสมัครช่วยกันลงพื้นที่ให้ความรู้และแนะนำเจ้าของอาคารเบื้องต้น นอกจากจะช่วยป้องกันเหตุได้มาก ยังช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้จากงานจริง

ความปลอดภัยของสังคมจึงไม่ใช่แค่เรื่องของรัฐ แต่เป็นเรื่องของทุกคนที่จะต้องช่วยกันอย่างจริงจังเสียที ไม่เช่นนั้นเหตุเพลิงไหม้คงเกิดขึ้นอีก และจะมีความสูญเสียที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

ถ้าอยากให้สังคมไทยมีคุณภาพ มีความปลอดภัย คนไทยคงจะอยู่หนึ่งไม่ได้ 🇹🇹